

— stranke le, če je v večini sama ali v koaliciji. To so načelne razlike.

Jasno je, da naša stanovska organizacija, UJU, tem tendencam ne more slediti, ker je baš bistvo našega Udruženja, da zasleduje kulturne cilje in da se v njihovo možno realizacijo sporazume z vsemi činitelji javnega življenja.

Zato zavrača vsaka zdrava stanovska organizacija vsako nasilje in išče svojega uspeha le v uveljavljanju najširšega demokratizma.

Tako nam je že na sebi dan v okvirju naše stanovske organizacije točno odmerjen kulturni, narodni in socialni program in način njegove udeležitve.

Z dejstvom, da se je od strani izvestnih članov vodstva hotela oktroirati slovenskemu delu Udruženja miselnost izvestne politične stranke, je postala odločna razjasnitev, kako razumeva in interpretira večina članstva točko 2. naših pravil, nujna.

To se je zgodilo z deklaracijo, ki izhaja iz 2. t. teh pravil le one konsekvence, ki so nujne in izraz bistvenih stremiljenj večine in zato veljavne za vso organizacijo v svojem pravnem področju.

Pedotat deklaracije, točka 2 pravil UJU se glasi:

»Svrha je Udruženja: Ujedinjenje sile sveukupnog jugoslovenskog učiteljstva na osnovi državlanske u jednom političke i verske slobode, za gojenje duševnih sposobnosti, materijalnih prilika, kao i unapređenje i odbranu moralnih i pravnih odnosa članova, te kulturnih interesa naroda na podlagi jednodravnosti, socijalne pravičnosti i demokratizma.»

»Pač slišim blagovest a nimam vanjo vere.« sem dejal s Faustom, ko sem videl, kako se je ta lepa formula prvič prakticirala na I. učit. kongresu v Beogradu. Kar se je zgodilo posled vseh do danes, sem gospodom od vodstva točno prorokoval že v Beogradu avgusta l. 1920.

Problem ali smo Slovenci, Srbi in Hrvati en ali trije narodi, o tem si v stanovski organizaciji ne bomo belili glav, ker smo prepričani, da je za nas že rešen z ustavo, ki nam je nujna vodilja za dejansko ureditev naših državljskih odnosov — in to vsem stanovskim organizacijam v vsej državi — in nam začrtane jasne meje udeleževanja v okvirju osnovnih določil 16. čl. ustave.

Javnopravna in etnografska vraščanja na po navadi rešujejo v to poklicane institucije.

Sporejati usodo in razvoj našega jezika in naše države z razvojem Angleške, Francoske in Italije, ki so izobrazile svoje narodne kulture in državnosti na vse bistveno drugih osnovah, v bistveno različnih smereh in oblikah, v neprimerno ugodnejših in vzdržnejših krajevnih in časovnih odnosih — na način, kakor se to stori v citiranem članku priča o tako svojevrstnem nazoru, da je vsaka pametna beseda odveč.

Pač pa se spominjam na smisel Goethejevih besed, ki jih zabeležuje zvesti drug Eckermann: Za narod je le to dobro, kar je vzraslo iz lastnega jedra in iz njegove splošne potrebe, brez opicje za posnemanje drugih narodov. Vsi po-

izkusi, uvesti katerokoli novost, ki ne korenini v potrebi globokega jedra naroda, so abotni in v tem smislu nameravane revolucije brezplodne kaiti so brez Boga, ki se vzdržuje takih sušmaril.

Toliko k bistvenim točkam članka: da bi se na mogel spuščati in odkrivati frazeološki nesmisel nebitvenih izjav, mi primanjkuje časa in volje.

Nezavrženega nismo mogli pustiti članka; da ga zavračam šele danes ima svoj vzrok, ker sem hotel pustiti dovolj časa gospodom, ki so dvomili o notranji sili novega pokreta med učiteljstvom in ga omalovaževali da so se sami uverili, kako na široki bazi in kako globok je idejni preokret učiteljstva. Ni to revolucija od zgoraj temveč je izbruh dolgotrajnega procesa notranje idejne krize.

Prikrit izpad na dr. Lončarja ki se je izčrpal v delu za podvje narodne in socialne zavesti širokih plasti našega naroda, se obsoja sam

Naš stanovski ugled naj ne dela nikomur preveč skrbi, kaiti bil je najnižji vedno takrat — no, nižje ne more nikoli več pasti — ko je politična infamija poniževala učiteljstvo v strankarske priznanjače in navadne strankarske agitatorje.

Protivniki naše deklaracije namišljeni in pravi, na naj bodo prepričani da ugleda stanovske organizacije ne bodo dvignili s tem da si kdo izmed njih naroča članke v političnih listih ki naj vsiljujejo ideologijo naši stanovski organizaciji.

Povzemam:

Popolno odkrito izjavljam kot deklaracijo, da sem za vsako edinstvo in strpnost ne samo državno, tudi versko, v vseh odnosih v mejah, ki nam jih določuje razum, srce in zakon.

Odločno na zavračamo, da bi nam oznanjevali to edinstvo oni, ki so im ideje le pridobitna sredstva in eksploatacijski objekti, ki so se namenili prikriti stanovsko organizacijo za torišča razpaljenega strankarskega sadizma.

Dokler ho naša organizacija zdrava, ne bo krenila od nota pravičnih zahtev nacionalne šole, kaiti če je bila močna dovolj, da se je rešila zločestega strankarskega fanatizma, bo tembolj sposobna, če bo potreba se uspešno ubraniti vsakega in tudi cerkveno-političnega jecstva.

Zato:

Ne šah idejam onim pravim, ki izvirajo iz spoznanja bistva narodne duše, njenih težni in vrednot; šah onim, ki ste zavrgli vrhovno načelo naše organizacije in plemenito sredstvo plodonošnega sožitja: strpnost, enakopravnost, socialno pravičnost, da smo vsi učitelji enakopravni in imamo vsi enakopravno pravico do soudeležbe na institucijah, ki nosijo naše stanovsko ime in obeležje: šah vsem, ki nas hočete idejno omejevati na tesno, srčno ideologijo: šah vsem, ki ste zavrgli smisel za širokogrudno narodno in stanovsko demokracijo v dobi, ko je najširša demokracija življenjski pogoj.

tarne svrhe. — Napravili so izlete na Pohorje in Kozjak.

85. Murska Sobota, državna meščanska šola: Na koncu šolskega leta so priredili razstavo vseh izdelkov risb, ženskih ročnih del in pisanih izdelkov. — Dopisovali so s šolami, ki so organizirane pri Podmladku. — Napravili so izlete v okolico v Ljubljano, na Bled, v Bohinj, na Golico, v Varni.

86. Murska Sobota, državna realna gimnazija: Sklenili so skrb za snago in red v šolskem poslopiu in protialkoholni dan. — Imeli so štiri pevске prireditve.

87. Marenberg, osnovna šola: Izdali so za dobrotno svrhe 200 Din. — Sodelovali so pri šolskih prireditvah in napravili izlete v okolico.

88. Ormož, osnovna šola: Udeleževali so se prireditve pri Sokolu. — Napravili so izlete v Št. Vid pri Grobelnem, v Rogatec in Rogaske Slatino.

89. Ormož, deška meščanska šola: Nabrli so za Rdeči križ 8. junija 1925 260,50 Din. — Priredili so na Vidov dan proslavo z razstavo šolskih izdelkov, gledališko predstavo s petjem, godbo in telovadbo. — Napravili so izlet v Rogaske Slatino.

90. Ptuj, deška meščanska šola: Sodelovali so pri vseh priredit-

Šolski proračuni — omejitev izdatkov.

O tozadevnem odloku velikega župana ljubljanske oblasti je razmotril že bivši ožji svet na svoji seji dne 16. 6. 1926. Sklenil je tedaj protestirati pri merodajnih činiteljih, da ukinejo ali vsaj ublaže odlok.

Poverjenstvo se je obrnilo z dopisom z dne 4. VII. 1926 št. 587 potom izvršnega odbora UJU v Beogradu na ministrstvo prosvete, ki je izdalo 16. julija 1926 pod O. N. br. 2471 velikemu županu ljubljanske oblasti sledeče rešenje:

Na osnovi razpisa predsedstva delegacije ministrstva financ v Ljubljani, št. 2490-A l. ex 1926, je izdalo veliko županstvo ljubljanske oblasti na šolska, upraviteljstva ljubljanske oblasti pod gorenjim predmeten razpis z dne 22. maja 1926. leta U. br. 5808.

Povodom tega razpisa se je obrnilo Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva na ministrstvo prosvete, opozarjajoč na to, da bi moglo neprimerno tolmačenje tega razpisa, od strani konservativnih zastopnikov v krajnih šolskih svetih povzročiti njegovo zlorabo ter bi krajni šolski sveti, sklicevaje se nanj, mogli z neprimernim znižanjem šolskih proračunov ovirati redno šolsko poslovanje.

Ministrstvo prosvete uvideva dobri namen take omenjene okrožnice predsedstva deleg. ministrstva financ v Ljubljani, kakor tudi razpis velikega županstva v Ljubljani, mnenja pa je, da bi bilo želeli, ako veliko županstvo omenjenemu razpisu doda primerno tolmačenje k naslednjim odstavkom v njem:

1. »Vsak luksuz se mora odpraviti. Opazil je, da so ponekod na pr.: za kurjavo in razsvetljavo pri proračunih navedene potrebščine neopravičeno visoke in niso v nikakem razmerju z resnično potrebo in z ozirom na padanje cen zlasti

kurjave. Kurjava in razsvetljava stanovanj učnega osebja na občinske stroške je nedopustna.

Pri razsvetljavi in kurjavi je upoštevati namreč šolsko pisarno, ki je ni zamenjavati z učiteljskim stanovanjem; kjer pa ni posebnega lokala za šolsko pisarno, je vsekakor primerno, ako za vršitev šolsko-upraviteljskih poslov krajni šolski svet prispeva šolskemu upraviteljstvu šolsko kurjavo in razsvetljavo, ako je primoran izvrševati te posle v svojem stanovanju. Prigodi se tudi, da hoče krajni šolski svet z dotranjem prostega kurjave nagraditi učiteljstvo svoje šole, v čemer bi ga ne bilo ovirati. Saj člen 33. zakona o narodnim školama od 19. IV. 1904. l., ki je bil z zakonom od 23. VII. 1919. l. razširjen na celo državo, predvideva za učiteljstvo brezplačno kurjavo.

Vsekakor pa je v tem odstavku omejitvi oziroma zamenjati izraz »luksus«, kaiti luksusa kot takega si pač ne privoščijo zlasti, podeželske šole, ki so najčesče opremljene tako, da bije ta oprema v obraz zakonitim predpisom, posebno še higijenskim in pedagoškim predpisom.

2. Odstavek, ki govori o gradbi novih in povečanju obstoječih šol.

Iz mnogih prošelj, ki dohajajo ministrstvu prosvete za državno podporo posameznim šolam, je razvidno, kako zelo so šolska poslopja potrebna renoviranja, iz raznih poročil o potrebi razširjenja šol pa tudi, kako neodložljiva so ta razširjenja.

Z ozirom na to naj se raztolmači ta pasus le v smislu, kakor ga navaja razpis, češ da bi bilo »umestneje, da se taki in drugi večji stroški krijejo s posojili in da se v letne proračune vstavljajo le zneski za amortizacijo in dolžne obresti«, črta pa naj se iz njega govor o odlaganju.

Učiteljska Samopomoč.

(Poročal tov. Ivan Kocijančič na

Uvod.

Tovariši, tovarišice! Minula je triletna doba — zadnji redni občni zbor je bil 8. jul. 1923 v Ptuj — za katero Vam moram v imenu društvenega odbora podati obračun. V svojem poročilu podrobno društveno delo preidem, navajam le važnejše podatke in dogodke, ki so vplivali na razvoj Učit. Samopomoči v zadnji poslovni dobi.

Občni zbori. — Odborove seje.

Od zadnjega rednega občnega zbora v Ptuj je priredila U. S. dva izredna občna zbora, in sicer 9. jul. 1924 v Krškem 1. februaria 1925 pa v Ljubljani. Odborovih sej je bilo 26, od teh 6 v letu 1926. Poleg tega je bil 19. decembra 1924 še en članski sestanek v Ljubljani, na katerem so se pretresavala društvena pravila.

Važne izpremembe

Na občnem zboru dne 8. julija 1923 v Ptuj se je sklenilo, da v U. S. vstopajo lahko tudi profesorji vseh kategorij in njih soproje. V to ni bila potrebna

občnem zboru dne 18. julija 1926 v Celju.)

prav nikaka izprememba društvenih pravil, ker govori § 7. o učiteljih javnih in zasebnih šol, kar so tudi profesorji — srednješolski učitelji. V U. S. je do danes vstopilo 93 članov.

Občni zbor z dne 9. julija 1924 v Krškem je dovolil društvenemu odboru, da sme v dobi enega leta (od 1. septembra 1924 do 31. avgusta 1925) sprejemati priglasence v neomejeni starosti za društvene člane. Vzrokov za ta sklep je imel več. Starejšim tovarišem (icam), katerim do tedaj ni bil vstop mogoč, so se odprla vrata v U. S. Večje število društvenikov da dedičem umrlih članov večje posmrtnine. Novi priglasenci (nad 45 letniki) so plačali s sprejemnimi pristojbinami tudi vse smrtne slučaje, letnine in upravnine za nazaj; torej iste prispevke kot bi jih bili plačali društvu, če bi bili vstopili pred leti. S temi zneski se je okrepil društveni rezervni sklad, ki bo ob svojem času nudil članom še posebne ugodnosti. Prav ta sklep je pripomogel U. S. do lepega razmaha. Danes ima veliko število vpisanih članov, izplačuje visoke posmrtnine in ima plodo-

cvetličnem dnevju, ki ga je priredilo »Podporno društvo za revne učence«. — Napravile so izlete v okolico Maribora.

81. Maribor, vadnica in državno meško učiteljske: Priredili so en koncert, udeležili se prireditve drugih društev in delali izlete v bližnjo okolico, v Limbuš na Pohorje, k Sv. Lovrencu, Sv. Križu, na Kalvarijo itd.

82. Maribor, zas. deklinška meščanska šola šolskih sester: Preostanek iz prejšnjega leta je dobila učenka Marija Mlaker, ki ji je začetkom julija 1924 umrl oče. — Za knjižnico in šolske potrebščine so izdale 152 Din. ubožnim učenkam za izlet in ženska ročna dela pa 186 Din. — Priredile so en koncert in poučna predavanja. Sodelovale so pri drugem društvu. — Napravile so skupne izlete.

83. Maribor, vadnica in zasebno žensko učiteljske šolskih sester: Preostanek od orei je ravnateljica podarila neki učenki siroti. Izdale so 425,50 Din za knjiž. zvezke in druge potrebščine ubožnim učenkam. Sodelovale so pri pet šolskih prireditvah in delale izlete in malniški izlet v razne kraje mariborske okolice

84. Maribor, državna realka: Izdali so del dohodkov za humani-

vah tamkajšnjih kulturnih društev. — Napravili so izlete na Pohorje, v Maribor in Haloze

91. Ptuj, deklinška meščanska šola: Izdelale so 15 keramičnih predmetov, 24 silhuet, 97 komadov suhe robe, 2 pajaca, jajčka, 8 nunc, 6 košaric iz rafije, 10 raznobarvanih vaz, 3 barvane slike na steklo. — priredile so maškerado o Pustu, treznostno akademijo dne 25. maja 1925 in razstavo ob koncu šolskega leta. — Sodelovale so pri cvetličnem dnevju Rdečega križa, pri občnem dnevju Kola jugoslovenskih sester, pri dinarskem dnevju Jugoslovenske Matice, pri božičnici. — Ob lepem vremenu so napravile vsak četrtrek popoldne »kuven izprehod; napravile so nadalje izlet na Ptuisko goro.

92. Slovenjgradec, deška meščanska šola: Izdelovali so ročna dela v korist Podmladka. Priredili so proslavo Vidovega dne z igro in koncertom. — Udeležili so se prireditve Jugoslovenske Matice in napravili izlete v bližnjo okolico

93. Šoštanj, deška meščanska šola: Udeležili so se telovadnih prireditve drugih društev in napravili izlete na goro Oliko (I. razred) in v Liboje (II. in III. razred).

94. Maribor, mestni odbor Podmladka društva Rdečega križa. Letno

poročilo o delovanju Podmladka društva Rdečega križa v Mariboru za šolsko leto 1924/25, je bilo priobčeno v 2. številki »Glasnika« za oktober 1925.

K temu dodajamo da se je glasom poročila mestnega odbora Podmladka društva Rdečega križa v Mariboru z dne 17. junija 1925, števil. 108, izročila Antoniji Štupca, ravnateljici II. deklinške meščanske šole v Mariboru, dne 22. maja 1925 srebrna kolajna, s katero jo je odlikoval glavni odbor Podmladka društva Rdečega križa v Beogradu za nieno požrtvovalno delo v prid Podmladku in drugim humanim ustanovam. V imenu mestnega odbora Podmladka društva Rdečega križa v Mariboru li je predsednik mestnega odbora na seji dne 28. maja 1925 k temu res zaslužnemu odlikovanju iskreno čestital

Uprava.

Opravični zapisnik oblastnega odbora je od 9. julija 1924 do 1. septembra 1925 imel 675 poslovnih števil.

Dopise in okrožnice nam je tipkala gđ. Marija Resnik, zvaničnica pri velikem županu ljubljanske oblasti, pod nadzorstvom Ivana Šabca, oficijala in vodje pisarne splošnega odpravnštva pri velikem županu.

== Šolski upravitelji in upraviteljice, naročite šolske potrebščine pri Učiteljski tiskarni! ==

nosno naloženo imovino, s kakršno razpolaga malo društvo.

Se važnejše izpremembe je sklenil izredni občni zbor dne 1. februarja 1925 v Ljubljani. Zvišal je članski prispevek od 2 na 5 Din. Zvišani članski prispevek je izdatno dvignil posmrtnino. Za primer naveden le, da je znašala zadnja po-

smtnina s članskim prispevkom po 2 Din 2086 Din, a prva s članskim prispevkom po 5 Din pa 5585 Din. Razdobje izplačila od ene do druge je znašalo dober mesec dni. Visoka posmrtnina je bila najboljša agitacijsko sredstvo za nova priglasenja.

(Dalje prihodnjic.)

Splošne vesti.

IZJAVA.

V izogib vsakemu napačnemu tolmačenju mojih izjav o tovariših Hrvatih v 2. in 3. števi. »Učit. Tovariša«, konstatiram, da sem hotel z besedami »o nezrelosti tovarišev iz Hrvatske za resen nastop« obsoditi le incident, ki so ga povzročili ravno oni z medklaci ob nastopu tovariša Vitorovića.

Cemu ste se razburili in ste onemogočili tovarišu Vitoroviću, da bi bil energično protestiral proti vsem preganjanjem, katerim je učitelstvo izpostavljeno — in to ne samo pod g. St. Radičem, temveč tudi pod drugimi ministri prosvete, ki so dozdej bili na čelu šolstva v državi.

Ako sem Vas — tovariši — žalil s tem — lojalno popravljam izjavo in Vam izjavljam, da sem odločno proti preganjanjem, katerim ste bili izpostavljeni pod ministrom g. St. Radičem, a s takimi nastopi, kakršni je bil ravnokar omenjeni, ne kažem resnosti protesta, temveč dokazujemo, da se nismo še otrsli vplivov dnevne politike.

Svojo zrelost pa pokažete Vi in mi s tem, da stojimo odločno na braniku svojega ugleda in časti proti vsakomur — pa bodi to g. Radič, g. Korošec, g. Pribičević ali kdorkoli, ki vedri v Beogradu in hoče šolstvo in nas vpreči v svoj strankarski voz.

V Ribnici, 31. avg. 1926.

A. Mervič, l. r.

— **Monopol na šolske zvezke preklican.** Ministrstvo prosvete je izdalo pod št. 3876 od 12. avgusta 1926 sledeči odlok: Kako je Ministarstvo Prosvete dobilo izveščaje, iz kolih se vidi, da se razpis S. N. br. 679 od 6. jula 1926. godine o uporabi vezbanke državnog izdavanja donekle pogrešno tumači, skreče se pažnja direktorima, da se spomenuti razpis odnosi samo na ona izdavanja državnih štamparij i državnih naklada, koja imaju karakter udžbenika kao što su: nisanke sa pregledom (rečnikom) za lepo pisanje (krasopis) crtanke sa pregledom za crtanje (risanje) bilo geometrijsko ili slobodno (prostorno). U slučaju neodložne potrebe ili nestašice državnih izdavanja mogu se za izdaju školsku godinu upotrebiti i vezbanke privatnog izdavanja. Razpis S. N. br. 679 od 6. jula 1926. godine odnosi se samo na srednju nastavu. — **Naročite zvezke Učiteljske tiskarne ki se prodajajo v korist Učiteljskega konvikta v Ljubljani in Učiteljskega doma v Mariboru**

— **Podpora šolam.** Ljubljanska oblast: 1. Lipljane 30.000 Din. 2. Lavca 30.000 Din. 3. Sv. Jurj pri Grosupljem 20.000 Din. 4. Spodnja Slivnica 20.000 Din. 5. Ribče, srez Litija 20.000 Din. 6. Podlonk (obč. Selca) 20.000 Din. 7. Papeži, srez Kočevje 20.000 Din. 8. Dolnja Briga, srez Kočevje 20.000 Din. 9. Davče (Sorica) 20.000 Din. 10. Bojanci 15.000 Din. 11. Dvorska vas srez Kočevje 85.000 Din. — **Mariborska oblast:** 1. Lepa Njiva (Mozirje) 20.000 Din. 2. Libovec 20.000 Din. 3. Kostivnica 20.000 Din. 4. Dolnja Bistrica srez Dolnja Lendava 20.000 Din. 5. Skorna (Šmartno ob Paki) 20.000 Din. 6. Motnik 20.000 Din. 7. Stanatinac 15.000 Din. 8. Čemšenik 20.000 Din.

— **Iz Berlina.** Od 12 do 26. avgusta se vrši v Berlinu ped. tečaj katerega noseča 44 udeležencev. Poleg treh Jugoslovenov (podpisanež g. Golob, ravn. mešč. šole v Šiški in učitelja Bitenca z Bleda) se nahajajo tu še 6 učiteljev iz Estonije, štirje iz Švedije, eden iz Litvije, 1 z Danske, 8 z Rumunije, 2 iz Švice, 2 iz Avstrije, 2 s Poljske 1 iz Amerike 1 iz Rusije, 2 iz Palestine, 1 z Japonske, 2 z Memela in 3 Belgijci. Tu se obravnavajo

novodobni šolski pojavi, obenem pa se vrše hospitacije po raznih učnih zavodih. Razni izrastki pregorelih pedagogov ki so značilni za povojno psihozo, izgubljajo na vrednosti in pedagoško delo se vrača na realna tla. Kdor je zadnja leta zasledoval moderni razvoj čitalnice razprave ta spozna, kako se sedaj duhovi umirjajo in oklepajo samo resnično preizkušeni načeli. Jugosloveni smo veseli da študiramo šolstvo v Berlinu, kajti tukaj je zbrano učitelstvo skoro z vsega sveta in niti katere bomo bonesli s seboj bodo za nas važnega pomena. Iz raznih debat, v katere tudi mi pridno posegamo bomo izluščili to kar bo za naše šolstvo najbolj ugodno.

Leo P.

— **Vsem p. n. naročnikom Učit. Tovariša in neorganiziranim tovarišicam (icam) in drugim smo razposlali položnice v syro poravnave, oziroma vplačila naročnine lista in jih prosimo, da zaostalo naročnino takoj poravnajo, odnosno vplačajo najmanj četrtletno naročnino naprej. S prihodnjo številko ustavimo list vsem, ki ne bodo zadostili svojim obveznostim napram listu. Kakor hitro pa prejmemo vplačilo, nadaljujemo s pošiljanjem lista in dopošljemo naknadno vse še neposlane številke. Cenj. naročniki naj oprostite temu koraku, ker je v interesu nas vseh, da napravimo tu enkrat red. Pričakujemo, da nas bodo v tem oziru razumeli in podpirali, četudi bomo storili mogoče komu krivico, ki pa jo hočemo lojalno popraviti. Gre predvsem za ureditev uprave in za čiste medsebojne račune. Naročnina Učiteljskega tovariša stane celoletno 60 Din (za inozemstvo 80 Din), za pol leta 30 Din. — **Upravnik.****

— **Umrli je v Ljubljani** gđ. Danica Skulj, hčerka tov. Frana Skulja, preds. ljublj. učit. društva. — Prizadeti rodbini naše sožalje!

— **»Učiteljski pravnik«.** Že od večih strani je prejele uredništvo prošnje, naj bi sestavilo indeks od vseh odlokov in važnih odredb, ki so natisnjeni v Učiteljskem pravniku Učiteljskega tovariša. Vsem tem sporočamo, da primanjkuje uredništvu predvsem potrebnega časa za sestavo take zbirke. Povečini vse važnejše odredbe so pa tudi v »Ročnem katalogu«, ki ga je izdala Učiteljska tiskarna za leto 1926/27. Sezite po »Ročnem katalogu«, ki stane 16 Din, tam najdete vsa potrebna navodila v zadevah, ki so bile objavljene v Učiteljskem pravniku.

— **Kdaj dospje povišica, pove »Ročni katalog«.** ki stane samo 16 Din, koristi pa lahko za celi tisoč in več, če ga naročite. Pošljite takoj naročilno dopisnico Učiteljski tiskarni, ker je naklada majhna in bo sicer pošel.

— **Provizija od nabave tintnih proizvodov in ekstraktov tvrdke »Ides«** v Kranju se je pogodbeno spremenila in zvišala od zasebnih 6 na 10% v prid Učit. konviktu. Apeliramo na stanovsko zavednost!

— **Prva pomoč!** Šolska upraviteljica na Šenturški gori je tekom pol leta domalega izrabila veliko zalogo šolske lekarne v prid šol. otrok in domačega ljudstva, s čemur si je pridobila največje zaupanje v vsej okolici. Nad 300 šol pa še do danes ni naročilo šol. lekarne, ki stane borih 350 Din in donaja Učit. Konviktu — kot posredovalcu — znatnih dohodkov.

— **Ministrstvo kmetištva je določilo,** da plačujoči odsli priyatni učenci enoletne vinarske in sadiarske šole v Mariboru za oskrbo v internatu če dokažejo z občinskim potrdilom da so sinovi kmetovalcev, mesečno 200 Din. dočim ostane za sinove drugih stanov mesečna oskrbnina v višini 400 Din. Enoletna vinarska in sadiarska šola bo sprejela le-

tos 30 učencev in sicer 20 državnih goiencov, ki dobiijo vso oskrbo zastoni ter 10 plačujočih (privatnih) učencev. Polovica državnih goiencov bo iz ljubljanske, ostala polovica pa iz mariborske oblasti. Državne goience bo izbrala posebna komisija ki se bo sestavila pri sreskih glavarstvih. Oni prosilci, ki so že vposlali prošnje za sprejem, naj to iavijo komisiji v svojem srezu. O sprejemu bo šola obvestila vsakega prosilca nistmeno.

— **O Kosmosovih učilih iz mehanike,** elektrotehnike, optike in kemije se je g. ravnatelj meščanske šole v Ribnici izrazil jako pohvalno in nam obljubil objaviti svojo oceno. 20% provizija se priznava le Učit. konviktu, zato zavračajte zasebne oferte!

— **Velika zaloga zemljevidov** Gorenjske ravnine (Ljubljana, Kamnik, Kranj) nam zabranjuje, da bi nadaljevali započeto krasno, idealno delo tovariša Slavoj Dimnika, ki bi bilo v ponos našemu stanu, velike, znanstvene vrednosti in v znatno korist založniku: **Učit. konviktu** v Ljubljani. Na tovariškem idealizmu temelji nadaljni razvoj vse akcije! Zaloga je razprodana, če kupi vsak razred 3 izvide.

— **Brez šolskih zvezkov** Učit. tiskarne ni nobene šole, kjer se učitelstvo zaveda, da nas sleherni para približuje končnemu cilju — zgraditvi lastnega doma — **Učiteljskega konvikta!**

— **Himen.** Poročil se je g. Križman Josip, učitelj glasbe in petja na mešč. šoli v Ljutomeru z g. Angelo Schwarz, učiteljico istotam. Vrlemu učiteljskemu paru naše iskrene častitke.

— **Svoji k svojim!** P. n. članstvo in prijatelje naprošamo, da se pri nakupu ozirajo v prvi vrsti na one tvrdke, ki inserirajo v našem stanovskem glasilu. Naša moralna dolžnost je, da jih podpiramo.

— **VSA UČITELJSKA DRUŠTVA,** brez izjeme, naj napravijo za upravno šol. leto 1926/27 svoj proračun, v katerega naj vnesejo vse prejemke in izdatke za bodoče upravno leto. Pri tem naj se ozirajo na to, da si bodo društva ustvarila polagoma mali rezervni fond, ki bo služil za slučajne v proračunu nepredvidene stroške. Na ta način ne bodo prišla društva nikdar v finančne zadrege o kakih izrednih prilikah, posebno kadar je poslali delegate na to ali ono skupščino.

— **UPRAVA ZVONČKA** ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane a 60.— Din, navadno vezane a 45 Din in nevezane a 30.— Din. Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov a 3.— Din komad na razpolago. Vsi oni, ki hočeje izpopolniti nekompletne letnike, sežite po teh številkah, dokler so še v zalogi.

— **TOVARIŠI(CE)! ZBRAJATE** naročnike našega najboljšega mladinskega lista »Zvončka«, da pripravimo pravočasno naklado za 1. števi. letnika 1926/27, ki izide meseca septembra. Naročnino je treba vplačati najmanj ¼ letno naprej. Letna članarina znaša Din 30.—, četrtletna Din 7.50. Vsak(a) tovariš(ica) naj pridobi vsaj dva naročnika, da spravimo list v aktivno stanje. Na delo tedaj, ker resnobni so dnevi...

— **TOVARIŠI! OPOZORITE** obrtnike, trgovce in industrijce, da inserirajo v našem stanovskem glasilu! Inserati so namreč važen vir dohodkov vsakega lista.

— **SOLARSKA KNJIŽNICA** ni popolna, ako ji manjka najboljši mladinski list »ZVONČEK«. Naj ne bo več šole, ki bi ne bila naročena nani. Letna naročnina znaša Din 30.—, ki jih vsaka šola lahko pogreša. Upravitelj(ce), storite svojo dolžnost in uspeh nam je zajamčen!

— **Popotnik** izide začetkom septembra in ga dostavimo vsem dosedanjim naročnikom. Letna naročnina znaša za neorganizirane Din 50.—. Prosimo, da vplača vsak naročnik najmanj četrtletno naročnino naprej, ker moramo v nasprotnem slučaju vsem onim, ki ne poravnajo naročnine, list ustaviti.

— **»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«.** Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošle vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

P. N. NAROČNIKOM NAŠIH STANOV-SKIH LISTOV!

Lep postranski dohodek ima lahko vsak(a) tovariš(ica), posebno v večjih industrijskih in trgovskih krajih, ako hoče nabirati inserate za naš stanovski list »Učit. Tovariša«. S tem izboljša materijelno stanje sebi, istočasno pa tudi listu, ker je znano, da le inserati dajo listu ono materijelno oporo, ki jo vsak list neobhodno potrebuje. Zatorej naprošamo vse p. n. tovariše(ice), ki imajo dobro voljo in ugodno priliko, da nabirajo inserate za naš list. Za vsak plačani inserat prejme nabiralec 25% čiste provizije. O nabiralcih in inseratih se bo vodila posebna knjiga.

Cene inseratom so:

Cela stran Din 1400.—, polovična Din 700.—, ¼ Din 350.—, 1/8 Din 175.—.

Mali oglasi:

Petitna vrsta v inseratnem delu Din 2.50 za cm², petitna vrsta v redakcijskem delu Din 4.— za cm².

Trgovci dobe: od 10—15 kratne objave 10% popusta, nad 15 kratno objavo pa 15%.

Blagajnik.

— **Š Omejitve sprejema na učiteljska** Da se ohrani strokovni karakter učiteljske do donošenja novega zakona in zaradi normiranja sprejema učencev in učenek na učiteljske je ministrstvo prosvete izdalo pod št. 8110 od 8. avgusta t. l. sledečo odredbo:

1. Na vsakem učiteljskem v kraljevini se sme otvoriti v šolskem letu 1926/27. samo po eden l. letnik.

2. V l. letnik učiteljske se sprejemajo učenci in učenke ki so dovršile štiri razrede gimnazije ali meščanske šole. Prednost imajo učenci in učenke z odličnim ali prav dobrim uspehom ter primernim vedenjem; z dobrim in povolnim uspehom se sprejemajo učenci in učenke samo tedaj, ako ni dovolil prijavljenih z odličnim in prav dobrim uspehom

3. V l. letnik moških učiteljske se sme sprejeti največ 40 goiencov, a v l. letnik ženskega učiteljske največ 30 gojenk; v l. razred mešanih, pretežno moških učiteljske se sme sprejeti 25 učencev in 15 učenk; v l. razred mešanih, pretežno ženskih učiteljske se sme sprejeti 25 učenk in 15 učencev. Vsi dosedanjji učenci in učenke, ki so se zatekli pred donošenjem te odločbe v posamezne razrede, smejo nadaljevati svoje šolanje v šoli kamor so se zatekli, ako ni specialnih razlogov zaradi katerih to ni mogoče.

4. V višje razrede učiteljske se ne smejo sprejemati učenci in učenke ki so dovršili kak razred višjega tečaja srednje šole.

5. S tem se razveljavljajo vse dosedanje odredbe, po katerih so se sprejemali do sedaj goienci na učiteljske kakor tudi one odredbe, po katerih so mogli polagati abiturienti srednjih šol takozvani diferencialni izpit na učiteljsku in na ta način dobiti usposobljenost za učiteljsko službo.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **I Imenovanja po čl. 52 in 71. čin. zakona.** V Ljubljani za stalno učitelico manjšinske šole **Ana Pfeifer**; za stalno učiteljico VI. ženske osnovne šole **Lucija Trampuš**; v Jaršah srez Kamnik: za stalnega šolskega upravitelja **Ernest Šušteršič**; v Mozlju: za stalnega šolskega upravitelja **Robert Herbe**.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoja poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so valikdar točne izrpane in hitre

ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd

ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6. Učiteljstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.

Zvezki se prodajajo v korist »UČITELJSKEGA KONVIKTA« v Ljubljani in »UČITELJSKEGA DOMA« v Mariboru.